

VÄRDEAUKTION

Dagsverke rf / www.dagsverke.fi

Mål:

- Vara medveten om sina egna värderingar
- Förstå att resurserna är ojämlikt fördelade i världen

Tid: 25-40 min

Grupp: 5-20 elever

Material: Lappar på vilka det står skrivet de saker som auktioneras ut (som bilaga) och olika mängder "pengar" för varje deltagare (sedlar som bilaga).

Uppgiftens gång:

Del I: Auktion (Det lönar sig att reservera minst 15 minuter för denna del)

Övningen börjar med en auktion, i vilken både materiella och icke-materiella saker buds ut. Det är viktigt att eleverna ser vilka alla saker som kan köpas före auktionen börjar. Man kan projicera en lista på sakerna som buds ut på väggen med en datakanon eller skriva listan på tavlan. Dela ut pengarna till deltagarna så att vissa har mycket pengar medan andra har lite pengar.

Auktionen inleds då auktionsutroparen, det vill säga ledaren, börjar ropa ut föremålen som ska säljas. Om någon vill köpa en sak eller ett föremål, ropar hon eller han ut sitt bud från publiken, till exempel 300 €. Andra kan höja. Då ingen mer höjer på summan, upprepar auktionsutroparen det högsta erbjudandet med att säga "första, andra och tredje" och slår handen i bordet. Efter det får köparen föremålet i sin besittning och ger pengarna till auktionsutroparen. Som ett tecken på ägarskap får personen en lapp på vilken föremålets namn står skrivet. Auktionen tar slut då man har gått igenom alla föremål som är till salu. Alla föremål blir inte nödvändigtvis sålda.

Del II: Genomgång (10-25 min)

Om gruppen är stor, kan deltagarna dela upp sig i smågrupper på 3-4 personer. Varje deltagare berättar för de andra vad hon eller han köpte.

Frågor till diskussionen:

- Hur kändes det att vissa hade mycket pengar till sitt förfogande, medan andra hade lite pengar att använda?
- Köper människor hellre något konkret, än investerar i det icke-materiella, kollektiva välbefinnandet?
- Tänker människor på framtiden med sina konsumtionsval?
- Kan konsumtion garantera välfärd? Hänger saker ihop med lycka?

Om det finns tid kan diskussionen fortsättas med hjälp av värdesträckan. Man föreställer sig en sträcka i mitten av utrymmet, som löper från ena sidan till andra. Läs påståendena som finns nedan ett i taget. Efter varje påstående rör sig eleverna längs med den fantiserade sträckan, enligt om man är av samma åsikt eller av annan åsikt med påståendet. I mitten finns det ett neutralt område, ett "jag är inte säker"-alternativ. Be om motiveringar och åsikter efter varje påstående av dem som står i någotdera hörnet.

Påståenden:

- Nuförtiden köper människor bara nödvändiga saker.
- Jag kan påverka människors välbefinnande i utvecklingsländer med mina egna konsumtionsvanor.
- En ny sak är alltid bättre än en gammal sak.
- Det är bra att främja vegetarisk/vegansk mat.

- Jag har rätt till sådana saker, som ungdomar i utvecklingsländer inte har råd till.
- Människor använder hellre pengar till att skämma bort sig själv än till det kollektiva goda.
- Vi är alla ansvariga för jordklotets framtid.
- Icke-materiella gåvor gläder den som får presenten mer än materiella gåvor.
- Det är svårt att gynna finländska varor.

Saker som auktioneras ut (som bilaga):

- en vecka i New York
- en månadslång semester i Thailand
- världsfred
- en ren natur
- den nyaste iPhone-telefonen
- en lägenhet med havsutsikt
- slut på hungersnöd
- en ny bärbar dator
- att användningen av barnarbetskraft upphör
- kläder för 2000 euro
- ett presentkort till frisören
- ett medlemskap i ett gym för ett år
- en middag i en fin restaurang för två personer
- en bubbelpool
- ett säsongkort till nöjesparken
- jämställdhet mellan könen
- klimatförändringen stannar
- en skoter
- rent dricksvatten för alla
- fattigdomen upphör
- en lottovinst
- en god skolframgång
- läskunnighet för alla människor i världen
- en stuga i en koloniträdgård